

Rutin - hat och hot emot förtroendevalda

Antagen av kanslichef 2024-03-18

Dokumentinformation

Fastställt av:	Kanslichef
Fastställt, datum:	2024-03-18
Dokumentsansvarig:	Kanslichef
Ansvarig för revidering:	Kanslichef
Gäller för:	Lidköpings kommun
Gäller till, datum:	Tillsvidare

Innehållsförteckning

Rutin - hat och hot emot förtroendevalda	1
Dokumentinformation	2
1 Inledning	4
2 Syfte	4
3 Definition Hot, hat och våld	4
4 Fördelning av ansvar	5
4.1 Partiets ansvar och roll	5
4.2 Polismyndigheten	6
4.3 Lidköpings kommun	6
5 Om man blivit utsatt för hot, hat eller våld	6
5.1 Åtkomstskyddad anmälan	7
5.2 Säkerhetspolisen	7
5.3 Sveriges kommuner och regioner	7

1 Inledning

Lidköpings kommun är en politiskt styrd organisation och därmed har kommunen ett särskilt ansvar att värna de demokratiska värden som utgör grunden för kommunens verksamhet. Förtroendevalda ska kunna känna sig trygga i sitt beslutsfattande i meningen att de inte blir utsatta för någon typ av otillåten påverkan, till exempel trakasserier, hot, hat eller våld.

Hot, hat och våld mot förtroendevalda ska aldrig tolereras. Att ta på sig ett förtroendeuppdrag innebär inte att man får tåla mer än andra i samhället. Det är viktigt att normerna inte förskjuts av vad som är acceptabelt eller inte, för då ökar risken att förtroendevalda till exempel avstår från att driva känsliga frågor eller att följa sin egen övertygelse i kontroversiella avgöranden. I förlängningen kan det försvåra rekryteringen av förtroendevalda och riskerar att urholka demokratin.

2 Syfte

Rutinen är tänkt att utgöra ett stöd och en vägledning för Lidköpings kommuns förtroendevalda i syfte att öka tryggheten vid utförandet av offentliga förtroendeuppdrag. Lidköpings kommun verkar för att förtroendevalda genom hot, våld eller allvarliga trakasserier inte ska kunna påverkas i sin roll som beslutsfattare. Uppdraget som förtroendevald ska kunna genomföras utan inskränkningar samt med en god känsla av trygghet och säkerhet.

3 Definition Hot, hat och våld

Ett samlingsnamn för hot, hat och våld är otillåten påverkan. Med otillåten påverkan avses allvarliga hot samt våldssituationer mot person eller egendom som riskerar att påverka den enskildes beslut vilket i förlängningen kan utgöra ett hot mot demokratin. Otillåten påverkan kan handla om påtryckningar som:

- Trakasserier i form av kränkning, ofredande eller subtila hot
- Hot som exempelvis utpressning eller uttryck som medför att den hotade personen fruktar för sin egen eller annans säkerhet eller egendom
- Fysiskt våld mot person eller egendom
- Korruption i form av otillbörliga erbjudanden av olika slag
- Påverkansoperationer från främmande makt i syfte att påverka demokratin
- Påverkan från allmänheten vad gäller känsliga politiska beslut i syfte att påverka demokratin

4 Fördelning av ansvar

Lidköpings kommun har som arbetsgivare skyldighet att följa det lagstadgade arbetsmiljöansvaret, vilket bland annat ställer krav på att förebygga hot och våld i de anställdas arbetsmiljö och ge råd och stöttning om någon ändå drabbas. Förtroendevalda är inte formellt sett anställda och omfattas därmed inte av arbetsmiljölagstiftningen. Det är det egna partiet som har ansvaret för sina förtroendevalda. Lidköpings kommun bidrar med information och utbildningar.

4.1 Partiets ansvar och roll

Det är partierna som har det huvudsakliga ansvaret för sina förtroendevalda och ska stötta sina medlemmar i händelse av hat, hot eller våld. Om man som förtroendevald blir utsatt för trakasserier i form av hat, hot eller våld ska detta hanteras inom eget politiskt parti och polisanmälas.

Partiet rekommenderas i och med detta att utse en säkerhetsansvarig som ansvarar för:

- Att partiet upprättar rutiner kring hat, hot och våld mot förtroendevalda, samt att dessa rutiner efterföljs

- Samverkan med polismyndigheten
- Samverkan mellan kommunen och partiet
- Eventuellt samarbete mellan partierna

Arbetet med säkerhetsrelaterade frågor i de politiska partierna kan skilja sig åt från parti till parti. Det är dock bra att lyfta och diskutera säkerhetsfrågor inom det egna partiet.

4.2 Polismyndigheten

Det är Polismyndigheten som har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i en kommun. När en förtroendevald blivit utsatt för hot ska därför en polisanmälan göras.

En grundförutsättning för att polisen ska kunna agera är att de får kännedom om händelser som har inträffat. Vid polisanmälan behöver man vara noga med att ange att den drabbade är förtroendevald.

4.3 Lidköpings kommun

Lidköpings kommun ansvarar för att:

- Dela ut informationsmaterial från t.ex. Sveriges kommuner och regioner och Säkerhetspolisen,
- Tillse att de lokaler som Lidköpings kommun ansvarar över är trygga och säkra vid utövande av förtroendeuppdrag.

5 Om man blivit utsatt för hot, hat eller våld

Den förtroendevalde som blivit utsatt för hot, hat eller våld ska polisanmäla händelsen. Det är viktigt att partiet får kännedom om händelsen för att kunna ge stöd till den förtroendevalde vid en polisanmälan och utredning.

Vad som är hot eller hat kan vara svårt att avgöra helt själv då det i många fall kan handla om diffusa hot eller ofredanden. Vid behov av stöttning i en händelse så vänder sig den förtroendevalde till partiet inför en polisanmälan.

5.1 Åtkomstskyddad anmälan

Den som polisanmäler kan begära att få sin polisanmälan åtkomstskyddad. Åtkomstskyddet innebär att sekretessen kring ärendet ökar och på så sätt avgränsas vilka som kan ta del av anmälan. Det är förundersökningsledaren som i slutänden avgör om åtkomstskyddet beviljas.

5.2 Säkerhetspolisen

Säkerhetspolisens handbok "Personlig säkerhet" finns att tillgå digitalt via säkerhetspolisens hemsida. I denna bok finns rekommendationer för hur säkerhetsansvarig i partiet kan upprätta rutin för att hantera hat, hot eller våld mot förtroendevalda.

5.3 Sveriges kommuner och regioner

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en skrift "Anmäl alltid hot, hat och våld" som finns att tillgå via deras hemsida. Denna skrift finns till förfogande som stöd vid hanteringen av hot, hat och våld.